

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 968/2017
25.05.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Катарине Манојловић Андрић и Бранислава Босиљковића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Данијела Коштан-Ковачевић, адвокат из ..., против туженог „ББ“, са седиштем у ..., кога заступа Милош Миховиловић, адвокат из ..., ради поништаја одлуке и враћања на рад, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2019/15 од 03.11.2016. године, у седници већа одржаној дана 25.05.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2019/15 од 03.11.2016. године.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 2017/14 од 28.04.2015. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и поништено решење туженог број 4073 од 10.12.2012. године, као незаконито и обавезан тужени да тужиоца врати на рад. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 168.750,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2019/15 од 03.11.2016. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П1 2017/14 од 28.04.2015. године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по жалби и то за одговор на жалбу.

Против наведене правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...55/14), Врховни касациони суд је утврдио да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а на друге битне повреде одредаба парничног поступка ревизија туженог одређено не указује.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је са туженим закључио уговор о раду број ... од 27.05.2008. године, на основу којег је засновао радни однос на одређено време од 26.05.2008. године до 26.05.2009. године, за обављање послова Тужилац је наставио да ради код туженог на пословима обезбеђења и после истека рока из назначеног уговора о раду. Тужени је дана 28.11.2012. године уручио тужиоцу понуду број ... за измену уговорених услова рада закључењем анекса уговора о раду, којим би тужилац био запослен на другом одговарајућем послу, код истог послодавца и то на пословима физичког радника, те му оставио рок од осам дана да се изјасни о понуди. Тужилац се на самој понуди дана 06.12.2012. године изјаснио да је понуда супротна Закону о раду и да оспорава законитост исте, након чега је тужени решењем број ... од 10.12.2012. године тужиоцу отказао уговор о раду, с позивом на одредбу члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду. У понуди за измену уговорених услова рада и закључења анекса уговора о раду од 28.11.2012. године нису на потпуни и законит начин обухваћени и образложени сви елементи због којих се тужиоцу нуди премештај на друго радно место, односно нису наведени конкретно образложени разлози за понуду и премештај тужиоца, због чега су нижестепени судови закључили да је таква понуда незаконита, те да због одбијања тужиоца да потпише анекс на основу такве понуде, не може доћи до престанка радног односа, због чега су поништили решење о отказу уговора о раду тужиоцу и обавезали туженог да тужиоца врати на рад.

На основу овако утврђених чињеница, правилно су нижестепени судови закључили да је тужбени захтев тужиоца основан, јер је тужиоцу престао радни однос у незаконито спроведеном поступку и правилно тужени обавезан да тужиоца врати на рад.

Одредбом члана 179. став 1. тачка 7. Закона о раду прописано је да послодавац може запосленом да откаже уговор о раду ако за то постоји оправдани разлог који се односи на радну способност запосленог, његово понашање и потребе послодавца и то ако запослени одбије закључење анекса уговора о раду у смислу члана 171. став 1. тачка 1-4. овог закона. Одредбом члана 171. став 1. тачка 1. истог закона, прописано је да послодавац запосленом може да понуди измену уговорених услова рада ради премештаја на други одговарајући посао, због потреба процеса и организације рада, а одредбом члана 172. став 1. и 2. истог закона, прописано је да уз понуду за закључење уговора послодавац је дужан да запосленом у писаном облику достави и разлоге за понуду, рок у коме запослени треба да се изјасни о понуди, а који не може бити краћи од осам дана и правне последице које могу да настану одбијањем понуде.

Како у понуди за измену уговорених услова рада и закључења анекса уговора о раду број ... од 27.05.2008. године нису на потпун и законит начин обухваћени и образложени сви елементи због којих се тужиоцу нуди премештај на друго радно место, односно нису наведени конкретни образложени разлози за понуду и премештај тужиоца на друго радно место, а што је послодавац дужан да образложи које су промене у процесу организације и рада разлог за понуду анекса уговора о раду, то није било места отказу уговора о раду тужиоцу.

Имајући у виду изнето, неосновано се наводима ревизије указује да је пред нижестепеним судовима погрешно примењено материјално право. Ово стога што сагласно члану 171. Закона о раду премештање запосленог на друго радно место мора да буде резултат стварне и реалне потребе процеса и организације рада туженог, а понуда за закључење анекса уговора о раду мора да садржи и те разлоге, који су услови за премештање запосленог на друго радно место. При томе, ти разлози морају бити конкретизовани навођењем чињеница из којих произилази потреба процеса и организације рада, при чему је нужно навести чињенице које оправдавају премештање. У конкретном случају, тужени је тужиоцу понудио закључење анекса уговора о раду, ради премештаја на друго радно место због смањења обима посла и потребе процеса и организације рада, што представља општу формулацију, без образложења тих разлога, при чему сама потреба мора да буде везана за оно што је у конкретном случају послужило као разлог распоређивања на друго радно место. Разлог за распоређивање мора бити саопштен тужиоцу кроз понуду за закључење анекса уговора о раду, у складу са чланом 172. Закона о раду, при чему изостанак такве конкретизације чини оспорено решење незаконитим.

С`тога су из изнетих разлога, а имајући у виду тако утврђено чињенично стање, правилно нижестепени судови закључили да је тужбени захтев тужиоца основан, а неосновани ревизијски наводи о погрешној примени материјалног права.

Неосновано се ревизијом туженог указује да закон јасно прописује да је одбијање закључења анекса уговора о раду отказни разлог, а да је тужени испоштовао законом предвиђен поступак, као и да је поништавајући отказ уговора о раду, који је отказан у складу са законом, тужени поступао у складу са праксом према којој је довољно водити спор против отказа, а не против незаконитог анекса уговора о раду, како је то Законом о раду предвиђено. Ово с`тога што запослени може да бира или да закључи анекс да би остао у радном односу, а онда захтева у судском поступку оцену његове законитости или да одбије понуду за закључење анекса, и добије отказ по члану 179. став 1. тачка 7. Закона о раду и побија отказ у судском поступку. Прихватање или неприхватање понуде и потписивање анекса није услов за судску заштиту у спору ради поништаја одлуке о отказу. Закон о раду није условио, нити ограничио запосленог у правном путу изношења разлога о незаконитости анекса, без обзира на садржину члана 172. став 4. Закона о раду, јер је смисао овог правила јачање заштите запосленог као слабије уговорне

стране, а не ограничавање права. Због тога, запослени тужбом може по прихватању анекса тражити поништај, али незаконитост може истицати како у тужби, тако и током целог поступка у парници ради поништаја решења о престанку уговора о раду. Због тога, сваки уговорник, имајући у виду да у уговорном праву на апсолутну ништавост у смислу члана 109. Закона о облигационим односима суд пази по службеној дужности, може чињенице о апсолутној ништавости истицати у свако доба, у било којој парници као претходно питање. Због тога се законитост анекса уговора о раду може ценити као претходно питање у поступку, а не мора бити резултат посебне парнице, која би искључивала права о овде тужиоца да тражи поништај решења о отказу уговора о раду.

Осталим наводима ревизије се не утиче на законитост и правилност нижестепених одлука.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић